

Centrum zasobów edukacyjnych (CRE) w Queluz

Jolanta PYTEL

Szkoła Escola EB 2,3 w Queluz rozpoczęła działalność 11 września 2001 r. Wtedy to otwarto nowy budynek o ciekawej architekturze, zbudowany na podstawie projektu Luisa Pacheco, który twórczo wykorzystał nietypowe cechy terenu. Patronem szkoły jest profesor Galopim de Carvalho – dyrektor portugalskiego Muzeum Historii Naturalnej w Lizbonie, obrońca dziedzictwa kulturowego i naukowego, zaangażowany w badania śladów stóp dinozaurów odkrytych w Carenque, Sesimbra, Espichel i Serra de Aire.

Szkoła ma jedenaście regularnych sal lekcyjnych, trzy pracownie oraz dwie sale edukacji wizualnej i technologicznej, czyli tzw. centrum zasobów edukacyjnych (CRE). CRE utworzono w 2002 r. przy współpracy zespołu nauczycieli i wydatnej pomocy uczniów.

Centrum zasobów edukacyjnych

Zespół CRE stanowi grupa pracowników realizujących poszczególne zadania. Isabel Mendinho i Fatima Rocha zajmują się szkoleniem bibliotekarzy. Zespół nauczania stanowią Conceição Santos, Laura Braga i Pinto Lubélia. Asystentem operacyjnym jest Teresa Fernandes. Przykład portugalskiego centrum pokazuje, jak w wieloraki sposób można organizować działania i wpływać na współpracę z nauczycielami w szkole.

Nauczyciele planują swoją pracę, uwzględniając zasoby centrum i pomoc bibliotekarzy. Przeprowadzane są tu zajęcia lekcyjne, za które odpowiedzialny jest nauczyciel,

a centrum zapewnia bogatą literaturę przedmiotu oraz zaplecze cyfrowe. Bibliotekarze przedstawiają nauczycielom zestaw różnych możliwości i przykładów współpracy, co pozwala wspólnie wybrać najlepsze formy pracy, dopasowane do poziomu i zainteresowań klas.

Centrum ma szesnaście stanowisk komputerowych. Bibliotekarze i pracownicy centrum zawsze wspierają uczniów zarówno w pracy indywidualnej, jak i grupowej. Wszystkie prace centrum (zarówno nauczycielskie, jak i uczniowskie) są integralną częścią projektu, który nazywa się „From Information to Knowledge” („Od informacji do wiedzy”).

Doświadczenia pokazują, że realizowane co dzień działania są ważne, a może nawet najważniejsze dla rozwoju uczniów i powinny być wdrażane w każdej bibliotece szkolnej. Portugalscy bibliotekarze podkreślają, że zaobserwowany brak umiejętności selekcji informacji i materiałów oraz krytycznej ich oceny przez uczniów stanowił genę zaistnienia projektu.

Biblioteka szkolna przez ostatnie pięć lat brała udział w wielu akcjach szkoleniowych, które dotyczą m.in.: literatury informatycznej, organizacji bibliotek, poszukiwania informacji w katalogach bibliotecznych, ewaluacji stron internetowych, bezpieczeństwa w sieci, sposobu tworzenia prezentacji PowerPoint, wykorzystania Excela, e-learningowej platformy Moodle przez nauczycieli oraz tworzenia blogów i zarządzania nimi. CRE ma swój blog, gdzie opublikowano zdjęcie szkoły, uczniów podczas pracy w CRE oraz inne zdjęcia z imprez bibliotecznych: galopinices.blogspot.com.

Formy pracy z uczniami i wykorzystanie zaplecza centrum

W centrum zespół nauczycieli bibliotekarzy prowadzi lekcje dla każdej klasy.

Dla klas najmłodszych temat zajęć wybierają nauczyciele przedmiotu, a zadaniem bibliotekarzy jest przygotowanie krótkiego i zrozumiałego projektu, dzięki któremu uczniowie, zadając pytania, potrafią dotrzeć

Zajęcia w portugalskim centrum zasobów edukacyjnych CRE.

Wszystkie działania w centrum realizowane są w ramach projektu „Od informacji do wiedzy”.

do nowych informacji. Bibliotekarze wskazują źródła informacji, z których można skorzystać (m.in. katalogi biblioteczne, internet) oraz pomagają w tworzeniu słów-kluczy. Np. uczniowie klasy IV poznawali centrum i dowiadywali się, jak jest zorganizowane. Otrzymali za zadanie przeprowadzenie przy pomocy komputerów badania nad popularnymi portugalskimi świętymi. Ważnym problemem jest umiejętność selekcjonowania wyszukanych informacji oraz ocena źródeł. Uczniowie opisują własnymi słowami, czego się nauczyli podczas projektu; a także podejmują próby samodzielnego prezentowania własnych projektów oraz dokonują ewaluacji swoich prac. Te prace wykonywane są podczas Project Work Classes, w trakcie których bibliotekarze współpracują z nauczycielami przedmiotów.

Dla wyższych poziomów klas (VI-IX) centrum przygotowuje sesje dotyczące: organizacji biblioteki szkolnej i centrum, sposobów poszukiwania dokumentów (poprzez wykorzystanie dostępnych katalogów albo bezpośrednio na półkach bibliotecznych), poszukiwania informacji w internecie i ewaluacji wykorzystanych stron internetowych.

Centrum rozpoczyna prace nad nowym przedsięwzięciem projektowym, które dotyczy promocji czytania oraz umiejętności potrzebnych przy korzystaniu z e-booków i ipadów.

W Portugalii czterdzieści pięć minut tygodniowo poświęca się czytaniu. Ponadto uczniowie czytają samodzielnie oraz wspierani przez

bibliotekarza, który odpowiada za czytelnictwo w klasie.

Niezależnie od tego uczniowie uczą się czytać podczas pracy nad projektami, zawsze mogą się też zwrócić do pracowników CRE o pomoc w wyborze literatury.

W ramach projektu promującego czytanie w centrum odbyło się np. spotkanie z portugalską pisarką Marią Teresą Maia Gonzalez, bardzo popularną wśród młodzieży. Jej największy sukces to książka *Księżyc Joanny*, która ma już siedemnaście wydań i 250 tys. sprzedanych egzemplarzy. Pisarka jest dla uczniów klas VI, VII i VIII kimś wyjątkowym i owianym tajemnicą. Centrum nie mogło pomieścić wszystkich chętnych, więc nauczyciele wybierali przedstawicieli z każdej klasy. Uczniowie przygotowali się do tej wizyty, szukając informacji w internecie na temat życia pisarki i byli bardzo ciekawi, kim się okaże podczas spotkania. Byli dumni z rozmowy z pisarką i zadowoleni, że ich praca nie poszła na marne.

Przykład portugalskiego centrum pokazuje, jak ważne jest połączenie form tradycyjnych, często niechętnych przez uczniów, jak samodzielne czytanie, z formami nowoczesnymi, np. tworzeniem blogu. Podkreślić należy znaczenie bezpośredniego kontaktu z twórcami literatury – poprzez spotkanie z pisarzami w ramach projektu. Portugalscy bibliotekarze są świadomi, jak ważna jest selekcja informacji oraz inicjowanie projektów, które uczą rozwiązywania problemów poprzez działania uczniów. □

Jolanta PYTEL

Kraków, Gimnazjum nr 39

Logo projektu

„Różnorodność kulturowa i językowa”

Zajęcia dla uczniów ze szkoły ponadgimnazjalnej zrealizowane w ramach projektu eTwinning.

— Mirosława BOGACZ —

Cele:

- przygotowanie pracy konkursowej – logo projektu;
- korzystanie z programów komputerowych: PowerPoint, GIMP, Microsoft Picture Manager; skanowanie rysunków, wyszukiwanie grafik w internecie;
- uwrażliwienie na kwestie prawa autorskiego w przypadku korzystania z materiałów dostępnych w internecie.

Metody: burza mózgów, instruktaż – uczenie się w działaniu.

Przebieg zajęć

- Interpretacja tematu (współpraca szkół, różnice kulturowe, różne języki, wykorzystanie komputerów do współpracy), rozmowa na temat pomysłów graficznego wyrażenia tematu konkursu.
- Różne sposoby przygotowania grafiki do logo:
- Poszukiwanie elementów graficznych w internecie. Przeglądanie grafiki dostępnej na licencji Creative Commons: FlickrCC; proponowane przykładowe hasła: *colours/* kolory, *letters/* litery, *alphabet/* alfabet, *differences/* różnice, *friendship/* przyjaźń.